

Onsdagen den 13 Februari 1867.

Kammaren sammanträdde kl. 12 middagen.

Justerades protokollet för den 22 sistlidne Januari.

Grefve Ehrenswärd: Då det särskilda Utskott, som blifvit tillsatt för behandlande af Herr Meijerbergs motion om folkskolelärareseminariernas ombildning, sistlidne Måndag konstituerade sig, befanns, att två af de ledamöter i Utskottet, som blifvit af Första Kammaren utsedde, ej voro tillstädes. Den ena af dem hade anmält sjukdomsförfall och den andra hade af Kammaren erhållit tre veckors tjänstledighet. Inom Utskottet väcktes då fråga derom, att Första Kammaren skulle, i likhet med hvad redan egt rum i Andra Kammaren, utse tre suppleanter i nämnda Utskott. På grund häraf får jag hemställa, att Första Kammaren behagade gå i författning om sådana suppleanters utväljande.

Sedan Kammaren uppå gjord proposition bifallit detta förslag, hemställde Herr Grefven och Talmannen, huruvida Kammaren behagade besluta att nästa Lördag den 16 dennes företaga det ifrågavarande valet, hvilket jemväl bifölls.

Anmälades och bordlades från nedannämnda Utskott inkomna Betänkanden, Memorialer och Utlåtanden, nemligen från

Bevillnings-Utskottet:

N:o 3, angående fortfarande kurhusafgift;

N:o 4, om återlemnande af en inom Riksdagens Andra Kammare af Herr A. Medin väckt motion;

N:o 5, om återlemnande af en utaf Herr Ola Lasson inom Andra Kammaren väckt motion.

Lag-Utskottet:

N:o 32, i anledning af verkställd granskning af Riksdagens Justitieombudsmans embetsförvaltning;

N:o 33, i anledning af väckt motion om upphäfvande af 40 § i Kongl. Förordningen den 17 Mars 1669;

N:o 34, i anledning af väckt motion om ett tillägg till Kongl. Förordningen angående tillsyn å förmyndares förvaltning af omyndigs egendom;

N:o 35, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition om förändrad lydelse af 10 § i Kongl. Kungörelsen den 13 November 1860 angående den allmänna beväringen.

Första Kammarens tillfälliga Utskott:

N:o 9, i anledning af väckt motion angående intagande i de relementariska föreskrifterna för Riksdagen af några stadganden rörande sättet för ärendenas behandling i Utskotten;

N:o 10, med återlemnande af en utaf Friherre Cederström, A., väckt motion om framdeles blifvande statslåns upptagande genom Kongl. Maj:ts nådiga medverkan.

Företogs val af två revisorer till granskning af Göteborgs länekontors förvaltning och räkenskaper för år 1866; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Öfverste-löjtnanten Johan August af Peterséns med 54 röster.
» Grosshandlanden Edvard Dickson » 51 »

Företogs val af två revisorer till granskning af Malmö länekontors förvaltning och räkenskaper för år 1866; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Kontraktsposten Lars Grönvall med 43 röster.
» Ryttmästaren Ludvig Kiellander » 24 »

Företogs val af en revisors-suppleant vid länekontoret i Göteborg; och befanns, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedd:

Herr Majoren Carl Edvard af Chapman med 27 röster.

Företogs val af en revisors-suppleant vid länekontoret i Malmö; och befanns, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedd:

Herr Kapiteten Gustaf Victor Lindencrona med 18 röster.

Vid ånyo skedd föredragning af Bevillnings-Utskottets den 6 och 9 dennes bordlagda Memorial, N:o 1, om återlemnande af en utaf Herr Jöns Pährsson inom Riksdagens Andra Kammare väckt motion, lades Memorialet till handlingarne med förklarande, att den deri omförmälda motionen ansågs tillhöra tillfälligt Utskotts behandling.

Föredrogs ånyo Bevillnings-Utskottets den 6 och 9 dennes bordlagda Memorial, N:o 2, om återlemnande af en utaf Herr O. P. Rylander inom Riksdagens Andra Kammare väckt motion.

Grefve Hamilton, Henning: Som bekant är, ingår i Bevillningsförordningen frågor om debitering och uppbörd af den personliga skyddsafgiften;

afgiften; och då det är lämpligt, att dylika frågor ej behandlas af mer än ett Utskott, får jag hemställa, att Kammarerna ville förklara ifrågasvarande motion böra till Bevillnings-Utskottet återförvisas.

Friherre af Ugglas: För min del vill jag ej motsätta mig, att den ifrågasvarande motionen behandlas af Bevillnings-Utskottet, då inom talmanskonferensen en sådan mening synes hafva gjort sig gällande; men jag ber likväl att få yttra några ord till försvar för Utskottets åtgärd att visa denna motion ifrån sig. Visserligen förhåller det sig så, som den förre ärade talaren yttrat, att Bevillnings-förordningen behandlar frågor om debitering och uppbörd; men dock endast debitering och uppbörd af bevillningsmedel, hvartill folkskoleafgiften egentligen ej är att hänföra. Sedan nemligen, vid 1844 och 1847 årens riksdag, den personliga skyddsafgiften nedsattes till hälften, och en afgift under namn af folkskoleafgift kom i stället, upphörde denna fråga strängt taget att vara en bevillningsfråga. Den har tillföre behandlats af sammansatt Stats- och Bevillnings-Utskott och understundom af Stats-Utskottet ensam, dit jag för min del anser den höra. Till följd häraf, och då ifrågasvarande motion afser att från Kronans uppbördsmän till kommunalmyndigheterna öfverflytta debiteringen och uppbörden af folkskoleafgiften, samt således icke innefattar någon bevillningsfråga, har Utskottet ansett den ej tillhöra dess behandling.

Sedan öfverläggningen härefter förklarats slutad, framställdes proposition derå, att Memorialet skulle läggas till handlingarne med förklarande, att den deri omförmälda motionen borde af Bevillnings-Utskottet behandlas; och blef denna proposition med ja besvarad.

Föredrogs, men begärdes af flere ledamöter ånyo på bordet Konstitutions-Utskottets den 9 dennes bordlagda Memorial, N:o 1, med uppgift å hvilande förslag till ändringar i grundlagarne,

Föredrogs, men begärdes af flere ledamöter ånyo på bordet Lag-Utskottets den 9 dennes bordlagda Utlåtanden:

N:o 1, i anledning af Första Kammarernas remiss af motion, angående ändring i gällande förordning om villkoren för hemmansklyfning och jordafsöndring;

N:o 2, i anledning af Andra Kammarernas remiss af motion, angående ändring i flera delar af Kongl. Förordningen om villkoren för hemmansklyfning och jordafsöndring den 6 Augusti 1864;

N:o 3, i anledning af Andra Kammarernas remiss af motion, angående meddelande af vissa föreskrifter i fråga om skedda jordafsöndringar;

N:o 4, i anledning af Andra Kammarernas remiss af motion, angående upphäfvande af 1 Kap. 5 § i gällande Skiftesstadga;

N:o 5, i anledning af Första Kammarernas remiss af motion, angående kontrollstämpling å virke, som utflottas från Kronans såväl som enskildes skogar i Stora Kopparbergs och de Norrländska länen, samt andra åtgärder till befrämjande af skogshushållning;

N:o 6, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående kronobrefbäringsskyldighetens ordnande;

N:o 7, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående underhåll af åbyggnad å extra provinciälläkares boställen;

N:o 8, i anledning af Första Kammarens remiss af motion, angående ändring i 9 § af Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet;

N:o 9, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående ändring i 9 § af Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet;

N:o 10, i anledning af Första Kammarens remiss af motion, angående ändring uti och tillägg till Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet;

N:o 11, i anledning af Första Kammarens remiss af motion, angående ändring i 9 § af Kongl. Förordningen om landsting;

N:o 12, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående ändring i 23 § af Kongl. Förordningen om kyrkostämma, kyrkoråd och skolråd;

N:o 13, i anledning af Första Kammarens remiss af motion, om ändring i Kongl. Stadgan om folkundervisningen i Riket den 10 Juni 1842, äfvensom i Kongl. Förordningen angående kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 Mars 1862;

N:o 14, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående förändring af 23 § 1 mom. i Kongl. Förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd;

N:o 15, i anledning af Första Kammarens remiss af motion, angående förbud emot lotterier samt ansvar jemväl å tidningars utgifvare för utbudande, medelst annonser, af lottsedlar; samt

N:o 16, i anledning af Första Kammarens remiss af motion, angående ändring i 12 Kap. 9 § Skiftesstadgan.

Efter föredragning af Lag-Utskottets den 9 dennes bordlagda Utlåtande N:o 17, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående sättet för väljande af deputerade till markegångstaxornas upprättande; lades Utlåtandet till handlingarne med förklarande, att den deri omförmälda motionen borde af Stats-Utskottet behandlas.

Föredrogos, men begärdes af flere ledamöter ånyo på bordet Lag-Utskottets den 9 dennes bordlagda Utlåtanden:

N:o 18, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående ändring i 12 Kap. 17 § Skiftesstadgan;

N:o 19, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående förändring af 9 § 3 mom. i Kongl. Förordningen den 6 Augusti 1864, rörande jordafsöndring;

N:o 20, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående ändring i Kongl. Förordningen om prestval den 1 April 1843; samt

N:o 21, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, om ändring af 29 § i Kongl. Förordningen om prestval den 1 April 1843.

Efter föredragning af Lag-Utskottets den 9 dennes bordlagda Utlåtande N:o 22, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion angående förändring i sättet för presterskapets aföning, lades Utlåtandet till handlingarne med förklarande, att den deri omförmälda motionen ansågs tillhöra tillfälliga Utskottets behandling.

Föredrogs Lag-Utskottets den 9 dennes bordlagda Utlåtande N:o 23, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående tillsättande af antingen ett särskildt eller ett tillfälligt Utskott för revision af gällande kommunallagar.

Detta Utlåtande begärdes af flere ledamöter änyo på bordet; hvarjeme anmälde sig och yttrade:

Grefve Hamilton, Henning: Den motion, som blifvit behandlad i Lag-Utskottets Utlåtande N:o 23, är af beskaffenhet att icke tillhöra ständigt Utskotts behandling. Den innehåller icke förslag till ändring i gällande kommunallagar, utan blott en hemställan, att Riksdagen ville besluta tillsättandet antingen af ett särskildt eller ock ett tillfälligt Utskott, hvilket skulle få i uppdrag att revidera eller granska våra nu gällande kommunallagar. Då Andra Kammaren, der motionen blifvit väckt, således kan, med anledning af densamma, besluta tillsättandet af ett tillfälligt Utskott, anhåller jag, att Första Kammaren ville besluta att uppskjuta föredragningen af ifrågavarande Utlåtande, tills Andra Kammarens beslut beträffande detsamma blifvit känt.

Herr Hasselrot: Jag vill endast anhålla, att det måtte blifva antecknad, att, ehuru jag finnes upptagen såsom reservant mot Lag-Utskottets ifrågavarande Utlåtande, jag likväl i sjelfva verket ej reserverat mig deremot.

Grefve Sparre, Eric: Då Lag-Utskottets ifrågavarande Utlåtande nu kommit på tal, får jag anhålla, det mig måtte tillåtas, att upplysa Kammaren om en sak, som kanhända ej tillräckligt tydligt framgår af sjelfva Utlåtandet. Förhållandet är nemligen, att Andra Kammaren, enligt hvad dess protokoller utvisa, vid behandlingen af Herr C. A. Larssons motion tagit motionen på det sätt, att Kammaren ansett frågan om en revision af kommunallagarne såsom hufvudsak, men frågan om tillsättande af ett särskildt eller tillfälligt Utskott för ärendets behandling såsom bisak. Ehuru jag ej har något att anmärka mot det af Herr Grefve Hamilton framställda förslag, att Första Kammaren skulle, innan den fattade något beslut med anledning af Lag-Utskottets nyssnämnda Utlåtande, afbida det beslut, som Andra Kammaren kunde komma att fatta, så har jag likväl ansett mig böra tillkännagifva, att inom Lag-Utskottet gjort sig gällande samma åsigt, som, enligt hvad jag nyss hade äran nämna, under diskussionen i Andra Kammaren om Herr Larssons motion blifvit uttryckt, eller att motionen hufvudsakligen åsyftade en revision af kommunallagarne, och att Utskottet derföre ansett densamma böra dela samma öde, som träffat alla andra till Lag-Utskottet

remitterade motioner angående nämnda lagar. Emellertid vill jag än en gång upprepa, att jag ej har något att anmärka mot den af Herr Grefve Hamilton gjorda hemställan om uppskof med fattande af beslut i ärendet.

Sedan öfverläggningen om det af Grefve Hamilton väckta förslag här efter förklarats slutad, hemställde Herr Grefven och Talmannen, huruvida Kammaren, i enlighet med hvad Grefve Hamilton föreslagit, behagade besluta, att med behandlingen af Lag-Utskottets nu för andra gången bordlagda Utlåtande N:o 23 skulle anstå, intill dess Andra Kammarens deröfver fattade beslut blifvit Första Kammaren meddeladt.

Ropades ja.

Föredrogos, men begärdes af flere ledamöter ånyo på bordet, Lag-Utskottets den 9 dennes bordlagda Utlåtanden:

N:o 24, i anledning af Första Kammarens remiss af motion, angående tillägg till Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse i stad;

N:o 25, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående ändring af hvad gällande kommunalförfattningar stadga i afseende på utöfvande af rösträtt;

N:o 26, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående tillägg till Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet;

N:o 27, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående förändring af den i gällande kommunallagar stadgade rösträtt;

N:o 28, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående tillägg till Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet;

N:o 29, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående upphäfvande af 60 § i Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 Mars 1862;

N:o 30, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående ändring i gällande Kongl. Förordningar om kommunalstyrelse på landet och i stad; samt

N:o 31, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, angående rättighet för snöploglar att vintertiden nedtaga vissa hägnader.

Föredrogos och biföllos Riksdagens Kansli-deputerades den 9 dennes bordlagda Memorial:

N:o 1, angående kanslibiträde m. m.;

N:o 2, angående upplagan af Bihanget till Riksdagens protokoll; samt

N:o 3, i fråga om prenumeration å och försäljning af Bihanget till Riksdagens protokoll m. m.

Föredrogs, men begärdes af flere ledamöter ånyo på bordet, Första Kammarens tillfälliga Utskotts den 9 dennes bordlagda Utlåtande N:o 6, rörande väckt förslag om underdånig hemställning angående bestämda

föreskrifter i vissa punkter af Kongl. Stadgan om folkundervisningen i Riket.

Föredrogs Första Kammarens tillfälliga Utskotts den 9 dennes bordlagda Utlåtande N:o 7, i anledning af väckt förslag till indelning af Bihanget till Riksdagens protokoll.

Herr Fröman: Första Kammarens tillfälliga Utskott har föreslagit den förändring i den af mig väckta motion om indelningen af Bihanget till Riksdagens protokoll, att de särskilda Utskottens memorial, utlåtanden och betänkanden skulle, i stället för att, på sätt jag föreslagit, införas i samma afdelning af Bihanget, der yttrandena från de ständiga Utskotten, med hvilka hvart och ett af de särskilda Utskotten stode i närmaste samband, hade sin plats, sammanföras på ett ställe i första afdelningen af Bihangets åttonde samling. Då på sätt Utskottet antydt och exempel visa till de särskilda Utskotten kunna blifva remitterade motioner, af hvilkas innehåll snart sagdt icke vore möjligt att sluta, till hvilket ständigt Utskott de rätteligen skulle höra, tillstyrker jag bifall till den förändring i min motion Kammarens tillfälliga Utskott sålunda föreslagit.

Efter härmed slutad öfverläggning och uppå gjord proposition blef Utlåtandet af Kammarerna bifallet.

Föredrogs men begärdes af flere ledamöter ånyo på bordet Första Kammarens tillfälliga Utskotts den 9 dennes bordlagda Utlåtande N:o 8, i anledning af väckt motion om utgifvande af en Riksdagstidning.

Kammaren åtskiljdes kl. $\frac{3}{4}$ 2 e. m.

In fidem
O. Brakel.
